

SUBSCRIPCIÓ
Barcelona. Una pesseta al mes
Espanya. 4'50 pessetes al trimestre
Extranjer. 9'00 id. id.
Pagant per any, una pesseta de rebueta

EL POBLE CATALÀ

DIRECTOR-GERENT
PERE COROMINAS
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL.
DEPARTAMENT
CARRER FORTY, NÚM. 2, 1ER
TELÈFONS
Redacció, 723 - Imprempta, 2,298

ANY VIII NÚM. 2.240

BARCELONA, DIMECRES, 26 ABRIL DE 1911

UN NÚMERO, 5 CENTIMS

DON LLUIS RIBAS REGORDOSA

Morí el 12 del corrent

després de rebre els Sants Sagraments y la Benedicció Apostòlica

(R. I. P.)

Els seus afligits germana donya Ramona, germans polítics don Antoni Planas y Escubós y donya Carme Gual, viuda de don Frederic Ribas, cosins, demés parents y la casa LLUIS RIBAS, preguen a sos amics y coneguts se serveixin encomenar-lo a Déu y assistir als funerals que, en sufragi de la seva ànima, se celebraran avui dimecres, dia 26 de l'actual, a les deu del matí, a la parroquial iglesia de Sant Francisco de Paula.

Les misses després de l'ofici y tot seguit la del perdó.

Per respecte a la santetat del temple el dol se dona per despedit

NO'S CONVIDA PARTICULARMENT

L'eminèntissim y reverendíssim Nunci de S. S. y els excel·lents y il·lustríssims senyors Arquebisbe de Tarragona y Bisbes de Barcelona, Girona, Lleida, Vic, Seu d'Urgell, Solsona y Tortosa, concedexen benignament en el Senyor 100 y 50 dies d'indulgència, respectivament, per cada missa o altre acte de pietat o caritat cristiana que's fideles de les seves respectives diòcesis practiquin en sufragi de l'ànima del finat.

Dr. GALLEGU Especialista en Vies urinaries

COMTE DE L'ASSALT, 18

De onze a una y de tres a nou.

EL PRESSUPOST MUNICIPAL DELS LERROUXISTES

DENEGACIO DE PODERS

La majoria radical de l'Ajuntament ha volgut governar sense escoltar-se als regidors de les minories que representaven una massa més important d'electors de Barcelona. De una ventatja que's hi dona la llei, amb escarni de la realitat, n'han volgut fer arma de govern.

No s'han escoltat a les minories: en alguns cas, com ara en lo de la Tinença de l'Església, les han befat. No s'han escoltat a Barcelona: en lo de la cala, en lo de l'aigua, en lo dels consums han llençat el guant a l'opinió.

Y ara's presenten a les minories y als vocals associats y els hi demanen, perquè no tenen fora per a manar, que's donguin els elements econòmics per a continuar la seva desatentada política. La llei que's creien que's permetia manar no era tota la llei y ara's revolten contra la part de la llei que les oposicions esgrimeixen per derrotar-les.

Han demostrat que no servien per a fer a l'Ajuntament obra democràtica; allí no han estat els representants de 35 mil electors republicans, sinó els advocats dels que fan consors de consums, subastadors de càrregues, peritoradors de l'administració, agents de les empreses monopolisadores. Els que no ho han sigut personalment, han tolerat que se'utilissin la majoria del partit per fer-ho.

En nom de quina opinió demanen els elements econòmics que necessiten per a tirar endavant la seva política? Els mateixos demostren que estan incapacitats per a governar. No tenen aquella honesta cohesió que necessiten els partits per a demanar la confiança de la col·lectivitat. Estan dividits per odis africans: converteixen en camp de boxers la casa comunal.

Davant d'un partit que arriba a ter sospitosos els iniciatives més necessàries a la ciutat, les oposicions no tenen més remei que ajuntar-se amb els vocals associats per a denegar-los els poders. Encara que l'obra dels pressupostos ho ben pensada, el partit lerrouxista no ofereix garantia de que no havia de malmetre la realitat.

Però es que l'obra era dolenta. Pora n'avaluar el Pressupost de la ciutat s'ha de mirar davant de tot de carregar-se de raó reduint els costos a lo extremament necessari, reorganitzant els serveis, exigint sacrificis al personal, arribant a l'arrendament circumstancial de lo que no's pugui portar bé per administració.

Després s'ha d'acudir a la Diputació provincial y a l'Estat per a demanar que contribueixin a treure del seu mal pas a l'hisenda del Municipi de Barcelona. La Diputació ha augmentat en pocs anys el contingent

Rectificació del Cens Electoral

Pròxim el període d'inclusions y rectificacions de les llistes electorals, tots els ciutadans majors de 25 anys y amb més de dos de residència a Barcelona, poden demanar la inclusió passant per la Secretaria del C. N. R. (Pelai, 42, pral.), la qual cuidarà de sa tramitació.

PERE COROMINAS

Política internacional d'Espanya

Derivacions de la qüestió del Marroc. — Una campanya germanòfila y antifrancesa. — Diplomàtics de café. — Ni hem de servir a França, ni hem d'aliarnos amb Alemanya

La qüestió del Marroc ha produït, com era d'esperar, una creixent rivalitat entre'l bàndol colonial francès y el bàndol colonial espanyol. L'un està enviejós y recelós de l'altre, y tots dos esbraven les respectives malvolences en mutuels recriminacions.

Aquesta rivalitat ha dut a alguns homes y periòdics espanyols a preconisar el radical canvi de direcció de la política internacional d'Espanya. Y avui tenim aquí uns quants diaris y uns quants polítics que adopten una actitud agressiva contra França y demanen que'l Govern de Madrid s'entengui o s'alli amb Alemanya. «La Mañana» és el periòdic que més a pit s'ha pres això de que es el «caso prussiano» l'amic natural del ros espanyol contra'l kepis francès.

A nosaltres ens fa tristesa aquesta campanya. Y ens fa tristesa perquè demostra una vegada més, que es aquest un pobre poble de difícil, si no impossible redempció. Cal, en efecte, haver perdut el seny per a defensar seriament que Espanya adopti una política hostil a la República francesa, y per voler que'l feble, decagut y miser Estat espanyol s'exposi a les contingències de futures lluites internacionals. De totes les bogeries de don Quixot, aquesta fora la més estúpida.

Espanya, després d'anys y anys de no tenir política internacional, després de perdre les seves últimes colònies ultramarines en mitg de la merescuda indiferència de les nacions, ha volgut figurar novament en el concert de les diplomàcies actives. La qüestió del Marroc li obrí la porta en els primers anys de la present centúria. Anglaterra, y especialment França, li reconegueren drets especials en el nord de l'Imperi mogrebí, internacionalment declarats.

Les gestions del govern liberal en 1902; el conveni franco-espanyol de 1904, conseqüència del conveni anglo-francès del mateix any; el casament del rei don Alfons amb una princesa britànica, y alguns altres feits de caràcter internacional, portaren naturalment a Espanya a formar part del grup europeu que té avui per nucli l'entente cordiale franco-anglesa. L'entrada d'Espanya en aquest grup quedà oficialment consagrada per l'acord anglo-franco-espanyol d'ara fa quatre anys, en virtut del qual Anglaterra, França y Espanya se garantiren mutuament les seves costes y les respectives possessions mediterrànies.

Els còmics diplomàtics de café que's han sortit no fomesen per res aquest conveni importantíssim. És possible que molts d'ells no tinguin tan sols notícia de la seva existència. En aquest país es ja una costum inveterada el parlar de lo que no se sab, el discutir-ho tot sense saber de res. Un simple y imparcial estudi de la situació internacional bastaria per a aclarir determinats problemes y per a donarnos la convenient orientació; en comptes de fer aquest estudi, la majoria dels polítics y dels periòdics segueix parlant y escrivint sense esma, amb un desconecement que fa feredat. No es estrany que a Espanya hi hagin passat tantes desgracies. Més n'hi passaran si segueix per aquest camí.

No sabem on deuen tenir el cap els que demanen que Espanya adopti una política internacional antifrancesa y s'alli amb Ale-

Notes polítiques De Madrid estant

Comissió

Ahir anà a visitar al nostre amic el diputat pel Vendrell don Jaime Carner, una comissió del poble de Figuerola, presidida pel senyor Llorens, interessantíssim fassi les degudes gestions per a que se construïssin uns trossos de carretera que d'aquella població ha d'enllassar amb la de Valls a Igualada.

El senyor Carner, convençut de la raó que assisteix a Figuerola, que està ara com qui diu incomunicat, prometé atendre la justa demanda dels comissionats, els quals quedaren altament satisfets de l'acollida que anells y a la seva embaixada feu el senyor Carner.

Conferència

A l'Ateneu de l'U. F. N. R. del Districte III, continuant el curs d'actes culturals y de propaganda que'l divendres passat inaugurà nostre company Rovira y Virgili, donarà el prop-venit dia 28 el soci don Josep Maria Rosich, una conferència sobre un tema interessant que anunciarem oportunament.

L'ensenyansa elemental obligatoria y les Escoles pera nens anormals

Densà de l'any 1887 que tenim declarada en nostre país, en la llei d'Instrucció Pública, la primera ensenyansa elemental obligatoria per a tots els espanyols. Han passat més de 50 anys y la llei ha estat lletra morta, com clarament ho demostren les estadístiques referents a l'analfabetisme, per les quals se veu la formidable extensió que encara té aquest en nostre país.

Què ha passat que's ciutadans espanyols durant mitg segle hagin permancescut impasibles deixant de complir les disposicions de la llei? No serà per manca de rigorositat de la llei, puig en l'article vult d'aquesta se diu: «Els que no compleixin amb aquest deure, haventhi escola en el poble o a una distancia que puguin els nens concórrerli cómodament, seran amonestats y forats per l'autoritat y castigats en son cas amb la multa de 2 fins a 20 rs.»

Però deixem sentat aquell fet com a cert y positiu. No podem treure de son coneixement alguna lliçó que sigui profitosa per al present y el porvindre de l'Instrucció pública espanyola? Al nostre modest criteri, alguna cosa podem explicar, essent de destilar vivament que servís per a corregir un xic la proverbial inèrcia que tenim en aquest país en matèries de progrés educatiu.

No tots els pares y mares han pogut ingressar els seus fills o pupils a les escoles públiques desde'l 6 als 9 anys d'edat, puig per un bon nombre de famílies, deixant apart altres raons de més o menys valor, n'hi havia una de caràcter essencialíssim, y es que no existien escoles especials per a l'educació dels seus nens, puig aquests no són iguals als demés infants; presenten defectes congènits o tal volta adquirits per una greu malaltia soferta en les altes de la seva vida y no són, per això, admesos en les escoles ordinàries o en cas d'esser-ho no poden romandre-hi.

Els que's troben en aquestes condicions són en nombre molt més gros de lo que pugui semblar a primera vista. Encara que no tins l'estadística confeccionada, degut al poc temps que porto exercint el càrreg d'inspector de l'Escola municipal de cecs, sordmutos y anormals de Barcelona, puc avançar que al final de les columnes les sumes donarien xifres de consideració.

Un senzill avís publicat en la premsa diària local de que en la Escola municipal de cecs y sordmutos de Barcelona s'hi havia obert una secció per a nens anormals, ens han acostat bon nombre de famílies que voluntàriament ens han confiat els seus fills a fi de que puguin rebre l'educació y instrucció apropiades a son estat psico-físic.

Recordem també, en sosteniment de nostra afirmació a priori, que en el si d'una societat francesa s'hi discutia el tema sobre els nens ementalment anormals, per si havia de limitar aquest nom únicament al de nens anormals, quan un distingit professor va fer observar que d'acordarse en aquella forma podria ell demostrar, valentes de dades estadístiques, que apropr del 50 per 100 del contingent escolar deuria entrar a formar part de dita categoria, per comprendre ella no solament els nens anormals per malalties del sistema nerviós, sinó també els defectuosos per altres causes, com són els adenoides, els preteuberculosis, els dislàtics, etc.

Amé el mateix objecte esmentarem la comunicació relativa a l'estudi de les condicions en les quals podria ésser aplicada als nens anormals a França, la llei de 1882, que declarava obligatoria l'ensenyansa primària, comunicació que fou cursada per l'inspector general M. Marcel Charlot, y motivà la primera investigació de caràcter oficial amb el fi d'averiguar la situació dels seus escolars anormals. En abril de 1904, el ministre d'Instrucció Pública d'aquell país va instituir una Junta, de la qual ne formaven part metges y pedagogues eminents, encarregada de realitzar dits treballs, els quals necessitaven algun temps. Les estadístiques foren tancades amb el següent resultat: per una població de 5 milions, 15,416 entre escolars d'un y altre sexe, apareixeran 31,791 anormals, essent d'observar que no figuraven en el cens els anormals de les institucions particulars, els recollits en convents y cases de curació per psicopates, y, finalment, els que vivien amb les seves famílies. Si's doblaven les xifres poixer estaria més properes a la realitat.

Podria aportar altres dades però no m'ho permet l'indole d'aquest article y, per altra part, crec ja haver explicat una de les causes, potser la més important, per a que l'lector s'hagi pogut fer càrreg de la poca eficàcia que ha tingut a Espanya durant tant temps la llei de l'any 1887.

En altre article ens proposem explicar que han fet altres nacions per a resoldre un problema tan transcendental per a l'Instrucció primària y lo que ja s'ha començat a fer a Espanya y sobre tot a Barcelona.

Dr. FRANCISCO TORRAS

Els anònims admiradors

Al Gran Teatre, un teatre madrileny del qual es primera tiple y empresaria la senyora Ursula López, una tiple de respectable edat, molt plena de carns, que va ferse famosa per un suposat idili romàntic amb el general López Domínguez, si bé el mateix general va cuidar-se de desmentir-ho; al Gran Teatre va estrenarse abans d'ahir una sarsuela de costums andalusos, anomenada «La tierra del Sol», una obra de cinc o sis autors, amb gran rumbeig de mantons de Manila, balls flamencs, decoracions de patis y jardins andalusos que va tenir regular èxit, com es natural, tractantse d'un libre dedicat a enlair lo millor y més bonic que ha produït la terra, les ballarugues de taconeig, acompanyades de soroll de castanyoles y «olé ya».

Una mica d'entusiasme espontani, altra mica de bona voluntat de la «claque», es el fet que'l teatre semblava que's enllozmes de tants aplaudiments y que'l públic va fer sortir un grapat de vegades a escena als cinc o sis autors de la lletra y de la música, al director d'orquestra, al pintor de les decoracions, al mestre de chors, al de balls, al sastre y fins al perruquer, y, no contents amb conèixer a tots, els bons espectadors cridaven: «¿Qué hablen! ¿Qué hablen!» De totes les maneres els volien fer parlar...

Quan la gent, amb les mans inflades de tant aplaudir, va deixar que caigués definitivament la tela, va omplir-se l'escenari de amics, abonats y admiradors més o menys coneguts, afanyosos de donar abraçades y d'apretar les mans als autors de la obra.

Un d'ells, el mestre Calleja, que era'l que havia corregut amb aquell bé de Déu de sevillanes, «panaderosa», «farfugues» y «zapateados», tenia el cor dolorit de tantes mostres d'afecte.

«Maestro, esto es una preciosidad, ven a un abrazo».

«Maestro, permítame, aun cuando hasta hoy no haya tenido el gusto de conocerle y le tiraven les mans al coll».

«Maestro, vaya por aquellas sevillanas que me han hecho llorar...» — deia un altre...

El pobre Calleja tot commogut se desfeia de l'un per caure entre les grapes de l'altre... Semblava que juguessin amb ell a pilota.

Masegat, trossegat, sense botons a l'americana va pugar escampant dels admiradors y buscar refugi al quarto de l'Ursula López ont caigué sobre un silló demanant beguda per retornarse. L'Ursula li serví una tassa de tlla amb aigua i ja més serà el mestre Calleja va volguer endressar una mica...

De prompte pensa un crit.

«¿Ay!...»

«¿Qué?»

«¿Ay que me han robado el reloj de oro!...»

«¿Ay! — repeteix el mestre repassant-se les butxaques. — ¿Que me han robado la cartera!...»

«¿Y el alfiler de corbata? — li pregunta l'Ursula fixant-se en que'l mestre Calleja portava'llas de seda mitg desfet».

«¿Ay sí! También me han robado el alfiler de corbata, un alfiler de cinco mil reales. ¡Ladrones! ¡Ladrones!»

Va promoure un gran xibarrí. En Calleja descompost no més feia que donar crits; donya Ursula xiçclava y com que això de xiçclar entre les dónes acostuma a encomanarse al cap de poc rato xiçclaven les demés tiples, les ballarines, les coristes, les mares de les coristes...

Vingué la policia, se prengueren midos y van ferse treballs d'averiguació, sense cap resultat. En Calleja no va recabarar ni les joies ni els diners ni els botons de l'americana.

Pera que pugui fer la pau d'aquell saqueig serà precís que «La tierra del Sol» se aganti al cartell una pila de mesos.

En Calleja diu que això li servirà d'experiencia. Quan torni a aconseguir un altre èxit teatral, anirà nèt de butxaques, pelat de joies y amb roba vella y en el moment de rebre la visita dels seus admiradors, demanarà l'auxili d'una parella de civils, per a evitar una temptativa de saqueig.

C.

23 abril de 1911.

VIDA TEATRAL

NOVETATS. — Tournée Cecilia Sorel

Les representacions de Mlle. Cecilia Sorel a Novetats són un èxit de públic. Cada nit, ahir y ans d'ahir, el teatre s'ha vist gairebé ple, platea, loges y galeria. La flor de la colònia francesa y de la nostra aristocràcia s'hi han donat cita. Tant interessant era gairebé la representació com els entractes. El bell espectacle de les dames y damiselles que feien del teatre un jurf d'elegància y gentilesa donaven una sensació tan artística com la mateixa comèdia.

Fins ara Mlle. Sorel ens ha donat «La Rencontre», de Berton, y «L'Aventurière», de l'Angier. L'execució de l'una y de l'altra ha sigut senzillament exquisida. Mlle. Sorel en els seus «roles» de «grande amoureuse» mostra un art sab, d'una noble composició, de una plàstica estatuària. Cada una de les seves «poses» es d'una bellesa perfecta y les unes succeïxen a les altres en una serie no interrompuda. Tot això sense que s'hi vegi cap esforç ni treball aparent de composició.

En la companyia hi figura l'actor Georges Grand, artista d'una gran correcció y una gran sobrietat, unides a una emoció intensa en els moments dramàtics y una exquisida distinció en cada un dels seus gests y de les seves frases. És notable també M. Lebas, actor genèric d'una vis còmica extraordinària sense caure mai en xabacanes. Cal remarcar també Mlle. Coloma-Romano, mai no sigui sinó per la seva elegant silueta y la seva ingenuïtat una mica perversa.

En les dues representacions ja fetes no sembla que'l públic s'entusiasmi en gran manera. Serà que l'art de matís, ordulant, sense brusquets ni grans ni bons no es perd per'l gust una mica primitiu del nostre públic?

Malalties de la dona y paris

Dr. VILAPLANA, Pelai, 6

